

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4To/4/2019
Identifikačné číslo spisu: 9518100284
Dátum vydania rozhodnutia: 15.03.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Dana Wänkeová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:9518100284.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedníčky JUDr. Dany Wänkeovej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Martiny Zeleňakovej v trestnej veci proti obžalovanému Mgr. Q. J. pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona na verejnom zasadnutí konanom 15. marca 2022 v Bratislave o odvolaní prokurátorky Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a obžalovaného Mgr. Q. J. proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu z 26. marca 2019, sp. zn. BB-5T/16/2018, takto

rozhodol:

I: Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Trestného poriadku rozsudok Špecializovaného trestného súdu z 26. marca 2019, sp. zn. BB-5T/16/2018 zrušuje v časti vo výroku o treste.

II: Na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku

obžalovanému Mgr. Q. J., nar. XX. Z. XXXX na E.,
trvale bytom J. G., C.
XXX/X, prechodne bytom T.,
S. XXXX/XXX,
ukladá

Podľa § 329 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j) a § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona s poukazom na § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona výkon trestu odňatia slobody podmienene odkladá a ukladá probačný dohľad nad správaním obžalovaného v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona obžalovanému ustanovuje skúšobnú dobu 3 (tri) roky.

Podľa § 51 ods. 4 písm. h) Trestného zákona ukladá povinnosť spočívajúcu v príkaze podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom súdu výchovnému programu, ktorého súčasťou bude počas skúšobnej doby účasť ako verejnosť na hlavnom pojednávaní konanom pred Špecializovaným trestným súdom, v trestnej veci korupcie podľa § 328 až § 336d Trestného zákona, a to od samého začiatku hlavného pojednávania až do vyhlásenia rozsudku.

Podľa § 56 ods. 1 Trestného zákona ukladá obžalovanému peňažný trest 2.000 (dvetisíc) eur.

Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, ustanovuje náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) mesiace.

III: Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zamietajú.

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd rozsudkom z 26. marca 2019, sp. zn. BB-5T/16/2018, uznal obžalovaného Mgr. Q. J. vinným zo zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

na základe objednávky PhDr. H. Q. po tom ako doposiaľ nezisteným spôsobom získal neodôvodnené lustrácie v informačných systémoch Ministerstva vnútra Slovenskej republiky „Register obyvateľov“ (REGOB) a „Agenda dopravno-správnych činností“ a to konkrétne dňa 21. februára 2012 k osobe A. J. a dňa 2. júna 2012 k osobám S. P., S. E., D. T. a D. J., ktoré lustrácie boli realizované pod prihlasovacím menom „B.“, a ktoré následne vytlačené na listoch papiera formátu A4 v presne neurčitom období prvého polroku 2012 na presne neurčitom mieste v H. odovzdal PhDr. H. Q., pričom za každú z vylustrovaných osôb prijal od PhDr. H. Q. ako odmenu finančnú hotovosť vo výške 400 eur, teda celkovo prijal sumu vo výške 2.000 eur, ktoré finančné prostriedky na tento účel poskytol PhDr. H. Q. S. S. za účelom výroby falošných dokladov pre vodičov kamiónov a následné použitie týchto dokladov pre potreby páchania rozsiahlej organizovanej trestnej činnosti tzv. podvodnej kamiónovej prepravy.

Za to mu Špecializovaný trestný súd uložil podľa § 329 ods. 1 Trestného zákona, s použitím § 36 písm. j) a § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere tri roky, na ktorého výkon ho podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia. Zároveň podľa § 56 ods. 1 Trestného zákona mu uložil peňažný trest vo výmere 2.000 eur a podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona mu pre prípad, že by výkon tohto trestu mohol byť úmyselne zmarený, ustanovil náhradný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolania prokurátorka Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a obžalovaný Mgr. Q. J..

Obžalovaný Mgr. Q. J. v písomných dôvodoch odvolania uviedol, že v konaní, ktoré predchádzalo vyhláseniu napadnutého rozsudku boli porušené procesné predpisy o vedení konania vo vzťahu k zabezpečeniu dôkazov a neboli vykonané všetky dostupné dôkazy na zistenie skutkového a dôkazného stavu veci, ktoré boli potrebné pre rozhodnutie a iné. Poukázal na to, že súd rozhodol na základe nezákonne vykonaných dôkazov. Listinné dôkazy neboli realizované orgánom činným v trestnom konaní (vyšetrovateľom alebo prokurátorom), ale boli realizované riaditeľom príslušnej expozitúry NAKA Západ, pričom tento subjekt v danej veci nebol nikdy vyšetrovateľom a nebol teda ani orgánom činným v trestnom konaní (ide o operatívneho pracovníka). Z uvedeného je podľa obžalovaného zrejmé, že úkony na zabezpečenie listinného dôkazu nevykonali procesne spôsobilý subjekt, a preto nemali byť ani vykonané v zmysle § 269 Trestného poriadku pred súdom a súd ich nemal ani hodnotiť. Ďalej uviedol, že ide o informácie a údaje z informačných systémov a súčasne ide o počítačové údaje a prevádzkové údaje, ktoré boli vytvorené a uchované prostredníctvom výlučne počítačového systému. Z uvedeného je podľa obžalovaného zrejmé, že na ich získanie ako dôkazu v trestnom konaní mal byť dodržaný postup podľa § 90 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku. Takýto postup v danej veci podľa neho nebol dodržaný a uvedené údaje boli zabezpečené obvyčajným dožiadáním (súčinnosť) a aj to subjektom, ktorý nie je orgánom činným v trestnom konaní.

Ďalej obžalovaný namietal osobu S. S., ktorý vystupuje v trestnom konaní ako svedok. Zo spisu podľa neho nevyplýva, či voči nemu bolo dočasne odložené vznesenie obvinenia, napriek tomu, že zo samotného skutku, ako aj z uznesenia o vznesení obvinenia, a taktiež zo samotnej obžaloby (napr. str. 6 posledný odsek) je zrejmé, že táto osoba je nepochybne objednávateľom uvedeného skutku. Vo vzťahu k objednávateľovi však nie je možný postup dočasného odloženia vznesenia obvinenia podľa § 205 ods. 1 Trestného poriadku. Súčasne je podľa obžalovaného v rozpore s Trestným poriadkom vypočúvať osobu, ktorá je páchatelom skutku (objednávateľom), ktorý je predmetom trestného konania ako svedka a ponechať ju (ho) v procesnom postavení svedka, nakoľko ide o zrejmé obchádzanie Trestného poriadku. Z uvedeného je zrejmé, že výpoveď tejto osoby v procesnom postavení svedka je podľa obžalovaného nezákonná. Obžalovaný dodal, že s vyššie uvedenými dvoma nezákonne vykonanými dôkazmi sa súd v rámci odôvodnenia rozsudku ani nezaoberal a nezaujal k nim žiadne stanovisko, najmä neuviedol, prečo považuje uvedené dôkazy za zákonné.

Rekognícia vykonaná so svedkom PhDr. H. Q. z fotoalbumu za účelom opoznania obžalovaného dňa 25. júla 2017 je podľa obžalovaného vykonaná v rozpore s ustanovením § 126 ods. 1 Trestného poriadku, nakoľko vyšetrovateľ nevyzval opoznávaťúceho na opísanie osoby, ktorého má opoznať a následne má svedok osobu alebo vec opísať, až potom pristúpiť k opoznaniu medzi viacerými osobami alebo vecami za súčasného dodržania kriminalisticko-taktických úkonov. Ešte uviedol, že predmetné opísanie osoby tento svedok neuviedol ani v rámci svojho výsluchu. Aj tento dôkaz považuje obžalovaný vykonaný nezákonne. Žiadne bližšie odôvodnenie a vysvetlenie zákonnosti uvedeného dôkazu, napriek nedodržaniu procesného zákonného postupu nie je podľa obžalovaného možné vzhľadnúť v odôvodnení rozsudku. V zmysle § 168 ods. 1 Trestného poriadku sa podľa neho súd nedostatočne v rozsudku vysporiadal s jeho obhajobou vo vzťahu k namietaným nezákonným dôkazom (vôbec sa s uvedenou obhajobou nevysporiadal), a preto je podľa neho v tejto časti rozsudok súdu nepreskúmateľný a nedostatočný, čo kvalifikuje jeho nezákonnosť.

V ďalšej časti odvolania obžalovaný namieta neúplnosť a pochybnosť o správnosti skutkových zistení z jednotlivých (ostatných) dôvodov. Uviedol, že súd neuviedol komunikáciu z 11. novembra 2013 až 12. novembra 2013, z ktorej je podľa obžalovaného úplne nepochybné, že obžalovaný komunikuje so svedkom Q. vo veci jeho diplomovej práce a pomáha mu získať kontakt na osobu, ktorá mu môže napísať diplomovú prácu. Podľa obžalovaného táto komunikácia jednoznačne preukazuje, že obžalovaný komunikoval ohľadom diplomovej práce so svedkom Q.. Súd pri ustálení IP adresy vychádzal z jednotlivých záznamov, avšak neuviedol konkrétne čísla listov, ako ani tú podstatnú skutočnosť, že jednotlivé výstupy z informačných systémov a ich vykonané analýzy vzájomným porovnaním vôbec nesedia, čo do časových údajov a údajov IP adresy (poukázal na osobu J.). Dodal, že ak súd vychádzal z uvedených listinných dôkazov, potom nepochybne bolo jeho povinnosťou v rámci rozsudku veľmi detailne a v podrobnostiach poukázať na dôkaznú hodnotu jednotlivých zistení, čo do presných údajov. V tejto súvislosti uviedol, že z analýzy IP adries a lustrácií (č. l. 348-350) nie je zrejmé, kto a akým spôsobom vytvoril túto sumarizáciu a analýzu, ide teda o neverifikovateľný dôkaz, ale s veľkou pravdepodobnosťou ide ale o pomocný materiál vyšetrovateľa, ktorý si vyhotovil sám vyšetrovateľ. Poukázal aj na listinný dôkaz na č. l. 281, z ktorého je zrejmé, že nie je možné jednoznačne určiť IP adresu, z ktorej boli vykonané lustrácie. Podľa obžalovaného sú závery v uvedenej analýze v rozpore so skutkovými údajmi v jednotlivých výstupoch, pričom súd tieto závery, tak čo do zhody alebo nezrovnalosti žiadnym spôsobom v rozsudku nerozoberá a nepoukazuje k nim patričným spôsobom.

Obžalovaný poukázal na výpovede svedkov T. a S., podľa ktorých je prítomná podstatná pochybnosť, kto v prvej polovici roku 2012 zabezpečoval predmetné lustrácie. Obhajoba mala za to, že z vykonaného dokazovania vyplýva, že to nemohol byť obžalovaný, ale bola to osoba T. (T. P.). Uvedená pochybnosť musí byť podľa obžalovaného vyhodnotená v jeho prospech, a súčasne je potrebné poukázať na to, že ide o čas spáchania skutku (výrok rozsudku). V tejto súvislosti poukázal na výsluch svedka T., ktorý in natura na pojednávaní obžalovaného neopoznal, ako ani svedok S.. Z toho podľa obžalovaného vyplýva, že T. zdroj policajť, nebol a nemohol byť. Túto skutočnosť potvrdzuje aj znalecký posudok, z ktorého záverov je podľa obžalovaného nepochybné, že nikdy nemal kontakt na osobu T., a nebola zaznamenaná

žiadna vzájomná komunikácia. Ďalej uviedol, že z vykonaného dokazovania nie je preukázané aké údaje, resp. akú listinu s akým obsahom mal odovzdať Q.. Uvedená listina obsahujúca údaje z lustrácie nie je podľa obžalovaného zabezpečená ani na jednu osobu uvedenú vo výroku rozsudku ako listinný dôkaz, teda nie je preukázaná originalita. Ďalej odkázal na výpovede svedkov Q., S. a T., z ktorých nie je možné ustáliť aký bol obsah „lustrácií“, a poukázal na evidenčnú kartu svojej osoby, ktorú priložil k odvolaniu v prílohe. Obžalovanému sa rovnako zdá nedôveryhodné, že lustrácie mal Q. zabezpečovať pre svedka S. bezodplatne, ktorý uviedol, že veľmi dobre pozná a poznal viacerých policajtov z H., avšak oslovil iba obžalovaného, napriek tomu, že tento tak dobre nepoznal. Aj táto skutočnosť obžalovanému vzbudzuje pochybnosť.

Obžalovaný po vynesení rozsudku získal listinný dôkaz, ktorý v zmysle § 311 ods. 4 Trestného poriadku predložil v prílohe tohto podania. Z uvedeného dôkazu považuje za nepochybné, že v čase, keď mali byť vykonané uvedené lustrácie v policajných systémoch a databázach riadne čerpal dovolenku, z čoho je zrejmé, že nebol na pracovisku, ako ani na inom pracovisku Policajného zboru Slovenskej republiky.

V záverečnej časti odvolania obžalovaný uviedol, že súd okrem nesprávneho výroku o vine nerozhodol správne ani v časti výroku o treste, keď uložil síce trest na spodnej hranici zákonnej trestnej sadzby v osobitnej časti Trestného zákona, avšak ak už mal súd za to, že obžalovaný spáchal súdom upravený skutok a tento je trestným činom, tak mal súčasne postupovať podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona, a takto uložený trest, čo do jeho výkonu podmienične odložiť a uložiť obžalovanému probačný dohľad nad jeho správaním v primeranej skúšobnej dobe. Uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody považuje za neprimerane prísne vychádzajúc z ustanovenia § 34 Trestného zákona.

Na základe vyššie uvedených skutkových a právnych záverov obžalovaný navrhol, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. a) až d) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku rozhodol vo veci sám rozsudkom na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku a v konaní, ktoré mu predchádzalo zistený, a na základe dôkazov vykonaných v odvolacom konaní rozhodne tak, že obžalovaného spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v celom rozsahu oslobodí podľa § 285 písm. c) Trestného poriadku, nakoľko nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.

V prípade, ak sa odvolací súd nestotožní s odvolacími námietkami obžalovaného uvedenými pod bodom I a II podania a bude mať za zákonným spôsobom preukázanú vinu obžalovaného navrhol, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. a) až d) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok v časti výroku o treste a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku rozhodol o treste sám tak, že použije pri ukladaní trestu odňatia slobody ustanovenie § 51 ods. 1 Trestného zákona a výkon trestu podmienične odloží s primeranou skúšobnou dobou s probačným dohľadom.

Prokurátorka Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátorka“) sa nestotožnila s napadnutým rozsudkom a v podanom odvolaní uviedla, že Špecializovaný trestný súd sa dôsledne nevysporiadal s vykonanými dôkazmi. Z dokazovania podľa nej jednoznačne vyplynuli skutočnosti uvádzané v skutkovej vete obžaloby a to, že to bol práve obžalovaný, ktorý nielen odovzdával predmetné lustrácie svedkovi Q., ale tie lustrácie aj sám vykonával. Ako policajt mal prístup do evidenčných systémov polície, k heslu kolegu svedka M. sa mal možnosť dostať v čase, keď spolu pracovali na jednom útvere polície, pretože z výpovedí svedkov vyplynulo, že heslá a počítače neboli v tom čase špeciálne zabezpečené a utajené. Svoje heslo podľa prokurátorky nemohol použiť, pretože by v systémoch zostala o tom stopa a je nelogické, aby poveroval ďalšiu osobu z radov polície, aby mu zabezpečovala lustrácie, ktoré odovzdával za finančný úplatok svedkovi Q.. Preto úvahy súdu, že by obžalovaný nezabezpečoval predmetné lustrácie, len ich odovzdával za úplatok svedkovi, sú nelogické. Dodala, že obžalovaný ako policajt vedel, že lustrácie z evidenčných systémov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky patria pod utajované skutočnosti a je málo pravdepodobné, že by niektorý iný policajt na jeho požiadavku vykonal lustrácie a následne mu ich odovzdal, aby ich za úplatok posunul ďalej. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti je prokurátorka toho názoru, že výrok napadnutého rozsudku o vine o neuznaní odseku 2 § 329 Trestného zákona, ako aj neuznanie právnej kvalifikácie

podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. c) Trestného zákona, je nesprávny a v rozpore so zákonom a s vykonanými dôkazmi. Taktiež uviedla, že výrok o treste je v rozpore so zákonom a to najmä neuloženie trestu zákazu činnosti vykonávať povolanie policajta.

Navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e) Trestného poriadku zrušil a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku rozhodol sám rozsudkom tak, že uzná obžalovaného vinným zo spáchania zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona v jednočinnom súbehu so zločinom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. a), písm. c) Trestného zákona a uložil obžalovanému nepodmienečný trest odňatia slobody v zákonnej trestnej sadzbe, a to najmenej šesť rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, ako aj trest zákazu činnosti vykonávať funkciu v ozbrojených silách Slovenskej republiky vo výmere päť rokov a peňažný trest vo výške 2.000 eur, ako aj náhradný trest odňatia slobody v prípade úmyselného zmarenia výkonu peňažného trestu.

Na verejnom zasadnutí, na ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) doplnil dokazovanie prečítaním listinných dôkazov (č. l. 553-554) obhajoba predložila zmluvu z 5. januára 2021 o výkone dobrovoľníckej činnosti, ktorá je uzavretá medzi obžalovaným a spoločnosťou J. I., s. r. o, športová a mediálna agentúra; Potvrdenie Športového klubu polície Q. z 10. marca 2022; Potvrdenie o zamestnaní E., s. r. o. T., že od 1. februára 2022 je obžalovaný v stálom pracovnom pomere; mzdový list; Potvrdenie o zamestnaní do 31. januára 2021 - C.; Potvrdenie o ročnom zúčtovaní daní a miezd; rozhodnutie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky z 1. júla 2021; evidenčnú kartu vodiča; čestné prehlásenie sestry obžalovaného I. E. J.; výpisy z listov vlastníctva k bytom obžalovaného; Potvrdenie ČSOB banky o tom, že obžalovaný spláca hypotekárny úver a čestné prehlásenie občianky Ukrajiny, ktorej z dôvodu opustenia územia Ukrajiny jej obžalovaný zabezpečil ubytovanie. Obžalovaný aj prokurátor však zotrvali na podaných odvolaniach.

Najvyšší súd ako súd odvolací preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku, ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Mal pritom na zreteli aj povinnosť prihliadnuť na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku a zistil, že odvolanie obžalovaného Mgr. Q. J. je dôvodné - avšak len čo do výroku o treste a odvolanie prokurátorky dôvodné nie je.

Najvyšší súd ako súd odvolací preskúmaním na vec sa vzťahujúceho spisového materiálu zistil, že súd prvého stupňa vykonal vo veci všetky potrebné a pre rozhodnutie vo veci dôležité dôkazy, pričom tieto správne vyhodnotil a dospel k správnym právnym záverom. Vo vzťahu ku skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu trestného činu je napadnutý rozsudok výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Trestného poriadku a v ktorom nedošlo k takým zásadným chybám, ktoré by mohli mať vplyv na konečné objasnenie skutkového stavu veci. Skutkové zistenia prvostupňového súdu tak, ako sú vyjadrené v napadnutom rozsudku sú správne a úplne, zodpovedajú výsledkom dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní. Vzhľadom na to odvolací súd v otázke skutkových zistení odkazuje na veľmi podrobne rozvedené dôvody rozsudku súdu prvého stupňa a k jednotlivým dôkazom, s ktorými sa v plnom rozsahu aj stotožnil. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie a vyvodil z neho správne skutkové zistenia a závery.

Najvyšší súd považuje za potrebné pripomenúť, že vina obžalovaného musí byť preukázaná na základe dôkazov vykonaných v súlade s Trestným poriadkom. Podľa názoru odvolacieho súdu prvostupňový súd postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku, teda hodnotil ich na základe vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo aj v ich súhrne, a dospel k logicky odôvodneným skutkovým zisteniam. Skutočnosť, že odvolatelia sa nestotožňujú so skutkovými a právnymi názormi súdu prvého stupňa v napadnutom rozsudku, nemôže sama osebe viesť odvolací súd k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti záverov vyslovených súdom prvého stupňa. Súd prvého stupňa veľmi podrobne rozviedol dôkazy, ktoré

usvedčujú obžalovaného zo spáchania skutku, ale rovnako s dôrazom odôvodnil aj rozdielnosť oproti podanej obžalobe a jeho správne právne názory majú dostatočný skutkový základ v riadne vykonanom dokazovaní na hlavnom pojednávaní a v správnom vyhodnotení týchto dôkazov.

Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutia o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa.

Pokiaľ ide o odvolacie námietky odvolateľov, tieto sú postavené v podstate na troch základných okruhoch, a to

- 1) že súd prvého stupňa sa nevysporiadal dôsledne s vykonanými dôkazmi, nakoľko z dokazovania jednoznačne vyplynuli skutočnosti uvádzané v skutkovej vete obžaloby a to, že to bol práve obžalovaný, ktorý nielen odovzdával predmetné lustrácie svedkovi PhDr. H. Q., ale tieto aj sám vykonával, preto úvahy súdu, že by obžalovaný nezabezpečoval predmetné lustrácie, ale ich len odovzdával za úplatok svedkovi, sú nelogické;
- 2) že výrok o neuznaní odseku 2 § 329 Trestného zákona ako aj neuznanie právnej kvalifikácie podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. c) Trestného zákona je nesprávny; a
- 3) že mu mal byť uložený trest zákazu činnosti.

Najvyšší súd sa stotožnil s hodnotením dôkazov tak, ako ich vyhodnotil súd prvého stupňa a rovnako zdôrazňuje, že vina obžalovaného musí byť preukázaná jednoznačne, bez akýchkoľvek pochybností. Súd prvého stupňa sa v písomných dôvodoch odvolaním napadnutého rozsudku podrobne vysporiadal s obhajobou obžalovaného, ako aj s obžalobou.

Pokiaľ ide o argument obžalovaného ohľadom listinných dôkazov, ktoré boli realizované riaditeľom príslušnej expozitúry NAKA Západ a pri získaní ktorých nebol podľa obžalovaného dodržaný postup podľa § 90 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku je potrebné uviesť, že išlo o dobrovoľne vydané listiny, tým pádom nebolo potrebné postupovať príkazom podľa § 90 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku. V prípade, že na vyzvanie vec, ktorá môže slúžiť na účely dokazovania nevydá ten, ktorý ju má pri sebe, môže mu byť na príkaz odňatá. V danom prípade boli celkom zrejme vydané listiny dobrovoľne.

V súvislosti s obžalovaným namietaným svedkom S. S. najvyšší súd uvádza, že v predmetnej veci svedkovi nebolo odložené vznesenie obvinenia. Navyše došlo k úprave skutkovej vety, z ktorej vyplýva, že objednávateľom lustrácií bol PhDr. H. Q.. Prvostupňový súd ustálil akým spôsobom svedok PhDr. H. Q. získaval od obžalovaného predmetné lustrácie a koľko peňazí za uvedenú lustráciu obžalovanému aj zaplatil. Svedok PhDr. H. Q. vypovedal na hlavnom pojednávaní zhodne ako v prípravnom konaní, neboli zistené žiadne podstatné zmeny v jeho výpovediach, a obžalovaného opoznal aj pri vykonanej rekognícii. Samotná výpoveď svedka PhDr. H. Q. sa zhoduje aj s výpoveďou svedka S. S., ktorý na hlavnom pojednávaní uvádzal skutočnosti týkajúce sa spôsobu získavania potrebných lustrácií a následného platenia za tieto lustrácie. Aj následná výpoveď svedka E. T. nepriamo potvrdzuje výpoveď svedka S. S. o tom, že mu svedok S. S. dodával potrebné lustrácie v kritickom období na to, aby z nich vypracoval falošné doklady.

Vo vzťahu k obžalovaným namietanej nezákonnosti vykonanej rekognície možno vo všeobecnosti dodať, že rekognícia je procesný úkon, dôkazný prostriedok a zároveň aj kriminalistická metóda znovuspoznávania osôb a vecí, slúži na to, aby obvinený alebo svedok po tom, čo výsluchom opísali a poznali totožnosť nejakej osoby alebo veci ich ukázaním medzi niekoľkými osobami alebo vecami toho istého druhu, znovu poznali a ich totožnosť znova potvrdili. V predmetnom prípade síce absentuje výzva vyšetrovateľa, avšak najvyšší súd sa stotožnil s názorom prvostupňového súdu, že dôkaz bol vykonaný zákonným spôsobom. K predmetnému najvyšší súd vychádzajúc so spisového materiálu dodáva, že

obžalovaný bol počas výsluchu svedka z 5. júna 2017 (č. l. 47) svedkom PhDr. H. Q. identifikovaný podľa mena a priezviska, povelaním a približným vekom; následne počas rekognície z 25. júla 2017 (č. l. 148-155) svedok opoznal obžalovaného ako osobu, ktorú oslovil s požiadavkou, aby mu poskytol za finančnú odmenu informácie týkajúce sa údajov vodičov v určitom veku, ktorí majú vodičák na kamión a taktiež evidenčné čísla návesov a kamiónov; svedok PhDr. H. Q. obžalovaného spoznal podľa vzhľadu.

Ku komunikácii z 11. až 12. novembra 2013 medzi obžalovaným a svedkom PhDr. H. Q. možno dodať, že predmetná komunikácie nepreukazuje predmet trestného stíhania, keďže kritickým obdobím, ktoré je pre súd dôležité je prvý polrok roku 2012. Iba opätovne potvrdzuje skutočnosť, že obžalovaný so svedkom sa poznali.

Pokiaľ ide o výpovede svedkov T. a S., tieto vyhodnotil špecializovaný trestný súd logicky a v kontexte s ďalšími vo veci vykonanými dôkazmi. Námietky obžalovaného smerujúce k osobe T. P. nepovažuje najvyšší súd za podstatné, pretože skutočnosť, že by bol „kontaktom“ osoby „T.“, či „T. zdroj“ - sa mu ani nekladie za vinu.

Je pravda, že obžalovaný pripojil k odvolaniu listinu z ktorej vyplýva, že v čase, keď mala byť vykonaná lustrácia 2. júna 2012 bol na dovolenke. Ani uvedená skutočnosť nespochybňuje závery súdu prvého stupňa.

Možno preto uzavrieť - v zhode s rozhodnutím prvostupňového súdu - že jednoznačne nebolo dokázané, že to bol práve obžalovaný, ktorý pri výkone služby policajta zabezpečoval konkrétne lustrácie na jednotlivé osoby a ani to, že to bol on, kto získaval lustrácie osôb zneužívajúc prístupové dáta z počítačových systémov. Jednoznačne však z dokazovania vyplynulo jednak to, že obžalovaný sa s H. Q. poznal a že práve on odovzdal nezisteným spôsobom získané lustrácie a za každú z vylustrovaných osôb prijal od H. Q. hotovosť 400,- Eur. Uvedené vyplýva z nemennej výpovede svedka Q., pričom táto výpoveď je v zhode s výpoveďou svedka S., nepriamo aj svedka T.. Na uvedenom nič nemení ani popieranie trestnej činnosti obžalovaným s odôvodnením, že obžalovaný mal byť zo strany Q. oslovený, aby mu požičal finančnú hotovosť, čo však svedok poprel. Skutočnosť, že mu mal obžalovaný pomáhať s diplomovou prácou rovnako nemení závery, ktoré sa premietli do skutku.

Pokiaľ súd prvého stupňa ustálil nasledovné skutkové zistenia, že: „na základe objednávky PhDr. H. Q. po tom ako doposiaľ nezisteným spôsobom získal neodôvodnené lustrácie v informačných systémoch Ministerstva vnútra Slovenskej republiky „Register obyvateľov“ (REGOB) a „Agenda dopravnosprávných činností“ a to konkrétne dňa 21. februára 2012 k osobe A. J. a dňa 2. júna 2012 k osobám S. P., S. E., D. T. a D. J., ktoré lustrácie boli realizované pod prihlasovacím menom „B.“, a ktoré následne vytlačené na listoch papiera formátu A4 v presne neurčitom období prvého polroku 2012 na presne neurčitom mieste v H. odovzdal PhDr. H. Q., pričom za každú z vylustrovaných osôb prijal od PhDr. H. Q. ako odmenu finančnú hotovosť vo výške 400 eur, teda celkovo prijal sumu vo výške 2.000 eur, ktoré finančné prostriedky na tento účel poskytol PhDr. H. Q. S. S. za účelom výroby falošných dokladov pre vodičov kamiónov a následné použitie týchto dokladov pre potreby páchania rozsiahlej organizovanej trestnej činnosti tzv. podvodnej kamiónovej prepravy“, možno len zopakovať, že tieto majú pevný základ vo vykonanom dokazovaní a najvyšší súd nemá k nim žiadnu pripomienku. Pokiaľ sa prokurátorka dožaduje rozšírenia skutkových okolností tak, ako boli uvedené v obžalobe, súd by musel vychádzať z domnienok a to je pri uznaní viny neprípustné.

Pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu skutku, závery súdu prvého stupňa sú správne v tom, že boli naplnené zákonné znaky zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Trestného zákona. K odvolaniu prokurátorky možno dodať, že preukázaným skutočnostiam zodpovedá aj právna kvalifikácia. Je zrejmé, že obžalovaný v súvislosti s obstarávaním vecí všeobecného záujmu priamo prijal pre seba úplatok. Z dokazovania nevyplývalo, že tak konal ako verejný činiteľ (aj keď bol príslušníkom polície, o čom niet žiadnych pochyb), ale pre trestnú zodpovednosť sa v súlade s § 128 ods. 1 Trestného zákona vyžaduje, aby trestný čin bol spáchaný v súvislosti s jeho právomocou, zodpovednosťou, postavením alebo funkciou. Z dokazovania nevyplývalo, že to bol práve on, kto lustrácie osôb vykonával, ako už bolo uvedené vyššie - bolo dostatočne preukázané, že lustrácie „len“ odovzdal svedkovi Q.. Z uvedeného

potom nevyplynula možnosť uznania obžalovaného vinným zo spáchania zločinu prijímania úplatku aj podľa ods. 2 vyššie uvedeného zákonného ustanovenia Trestného zákona. Nakoľko tiež nebolo preukázané, že sa svojho konania dopustil pri výkone služby policajta, neprichádzala do úvahy ani právna kvalifikácia zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. a), písm. c) Trestného zákona.

Zohľadniac celkovo spôsob spáchania činu a jeho následky, tak ako sú ustálené v tzv. skutkovej vete napadnutého rozsudku, a tiež ďalšie okolnosti významné pre určenie druhu a výmery trestu, dospel odvolací súd k záveru, že vzhľadom na povahu spáchaného zločinu, časový odstup (skutok z roku 2012) a možnosť nápravy obžalovaného nie je nepodmienečné uloženie trestu odňatia slobody nevyhnutné a účel trestu z hľadiska generálnej a najmä jeho individuálnej prevencie sa u obžalovaného dosiahne aj bez jeho nepodmienečného výkonu.

Pre posúdenie správnosti výroku o treste a primeranosti uloženého trestu najvyšší súd považuje za potrebné pripomenúť nasledovné zákonné ustanovenia:

Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, prítiažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadne aj na to, že páchatel' trestného činu získal trestným činom majetkový prospech; ak tomu nebránia majetkové alebo osobné pomery páchatel'a alebo to nebude na ujmu náhrady škody, uloží mu s prihliadnutím na výšku tohto majetkového prospechu popri inom treste aj niektorý trest, ktorým ho postihne na majetku, pokiaľ mu takýto trest za splnenia podmienok podľa odseku 6 neuloží ako samostatný.

Je potrebné pripomenúť, že trest je opatrením štátneho donútenia, ktoré v mene štátu, na základe a v medziach zákona ukladajú v predpísanom konaní na to povolané súdy páchatel'ovi za spáchaný trestný čin. Trest ako právny následok trestného činu môže priamo postihnúť len páchatel'a trestného činu, v čom sa odráža zásada personálnosti trestu. Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatel'om trestného činu, voči ktorého sa prejavuje prvok represie (zabráneniu v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu) a jednak aj voči ďalším členom spoločnosti, potencionálnym páchatel'om, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie. Ochrana spoločnosti sa pritom uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia, teda represiou a prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Trest musí vyjadrovať tiež morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. V treste je obsiahnuté aj spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatel'a a jeho činu, a to tak právne, ako aj etické.

Pri úvahách o druhu a výmere trestu je nutné dôsledne aplikovať tiež ustanovenie § 34 ods. 4 Trestného zákona, podľa ktorého pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, prítiažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Výmerou trestu sa pritom rozumie nielen určenie trestu v rámci sadzby tam, kde je trest takto kvantifikovaný, ale aj určenie rôznych modalít alebo obsahu trestov, ak je toto určenie vyhradené súdu. Rozpätie zákonom stanovenej trestnej sadzby umožňuje a zároveň ukladá súdu povinnosť individualizovať ukladaný trest. Súd je povinný vo výmere uloženého trestu zohľadniť všetky okolnosti uvedené v ustanovení § 34 ods. 4, ods. 5 Trestného zákona.

Osobu páchatel'a je pritom potrebné hodnotiť vo všetkých súvislostiach a nemožno obísť ani možnosti

jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatel'a si súd vytvára, či už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a. Možnosť nápravy páchatel'a konkretizuje jeho osobu vo všetkých zásadných súvislostiach. Primárne ide o stanovenie prognózy budúceho vývoja správania sa páchatel'a na základe objasnenia jeho osobnostných vlastností a ich spojitosti so spáchaným trestným činom vrátane vplyvu sociálnej mikroštruktúry. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť pritom vždy v súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje, záujmom spoločnosti, štátu a občanom pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti. Pri ukladaní trestov je nutné vychádzať zo spojenia a vzájomnej vyváženosti dvoch princípov, a to princípu zákonnosti trestu a princípu individualizácie trestu.

S prihliadnutím na všetky vyššie uvedené hľadiská, najvyšší súd dospel k záveru, že - aj vzhľadom na odstup času, od spáchania skutku, fakt, že obžalovaný vedie riadny život, venuje sa rôznej aj dobrovoľnej činnosti, nie je potrebné pôsobiť na jeho nápravu trestom nepodmienečným a účel trestu bude možné u neho dosiahnuť aj trestom na slobode.

Zrušil preto výrok o treste prvostupňového rozsudku a sám mu uložil trest na dolnej hranici trestnej sadzby s podmieneným odkladom a súčasným probačným dohľadom počas skúšobnej doby, ktorej dĺžku určil na 3 roky. Na zdôraznenie účinku trestu mu však uložil povinnosť spočívajúcu v príkaze podrobiť sa v súčasnosti s probačným a mediálnym úradníkom súdu výchovnému programu, ktorého súčasťou bude počas skúšobnej doby účasť ako verejnosť na hlavnom pojednávaní konanom pred Špecializovaným trestným súdom, v trestnej veci korupcie podľa § 328 až § 336d Trestného zákona, a to od samého začiatku hlavného pojednávania až do vyhlásenia rozsudku.

Súčasne mu uložil peňažný trest a pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, ustanovil náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 mesiace.

Na nápravu obžalovaného nepovažoval za potrebné uloženie trestu zákazu činnosti, obžalovaný už nie je príslušníkom PZ a súd je presvedčený, že účel trestu a náprava obžalovaného bude dosiahnutá aj bez uloženia ďalšieho trestu, teda trestu zákazu činnosti.

Na základe uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky zamietol odvolanie prokurátorky Úradu špeciálnej prokuratúry GP SR a na základe odvolania obžalovaného zmenil výrok o treste tak, ako to vyplýva z výrokovej časti tohto rozsudku.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.